

Žalobkyně, jež byla stížena těžkou, vrozenou a nevyléčitelnou duševní chorobou, pro niž byla zbavená úplně svéprávnosti, utrpěla při automobilové nehodě těžký úraz, jímž byla zohyžďena, zejména na obličeji. Žalobou domáhá se na žalovaných mimo jiné pro zohyždění i náhrady za zmaření lepšího zaopatření, zejména sňatkem. N i ž š í s o u d y přiznaly jí tento nárok částkou 12.000 Kč.

N e j v y š š í s o u d žalobu v této části zamítl.

D ů v o d y:

Duševní choroba žalobkyně stávala již před úrazem, jde o vrozenou těžkou slabomyslnost předčasnou, která nebyla úrazem ani vyvolána ani zaviněna, a která by byla propukla i bez tohoto utrpěného úrazu. Jdeť u žalobkyně o utajenou duševní chorobu, zvanou duševní schizofrenie neboli dementia precox. Bylo také zjištěno, že zohyždění, které žalobkyně ve tváři utrpěla, jest sice nápadné a trvalé, ale mírného stupně, jež znalci odhadli na 20%. Žalobkyně opřela svůj nárok na náhradu za zohyždění v odst. 5 žaloby o tvrzení, že, nehledíc k její trvalé a nevyléčitelné těžké chorobě nervové, jest její tvář trvale zohyžďena tak, že vyhlídka na sňatek jest úplně zmařena, a žádala za trvalé zohyždění obličeje, zmařenou vyhlídku na sňatek a trvalou újmu 60.000 Kč. Podle zjištěného stavu věci by šlo o zohyždění zakládající náhradní nárok podle § 1326 obč. zák., kdyby jizva na tváři žalobkyně po poranění zbylá mohla býti na překážku jejímu lepšímu zaopatření, zejména sňatkem; ale nelze přezírat, že žalobkyně byla již před tím stížena vrozenou těžkou duševní chorobou. Pro tuto vrozenou těžkou duševní chorobu, pro kterou byla žalobkyně i zbavena úplně svéprávnosti a která činí žalobkyni osobou v životě méněcennou, nelze ani objektivně vůbec počítati s tím, že by žalobkyně, i kdyby měla hladkou tvář, mohla dosíci lepšího zaopatření sňatkem, než s jizvou na tváři. Žalobkyně sama v žalobě tvrdila, že její duševní choroba je trvalá a nevyléčitelná, pro kterou byla úplně zbavena svéprávnosti. Za tohoto stavu věci nelze míti za to, že následkem uvedeného zohyždění utrpěla žalobkyně újmu na možnosti lepšího zaopatření, zejména sňatkem, ana žalobkyně není vůbec schopna dobýti si nějakého zvláštního postavení a zaopatření v životě právě proto, poněvadž je těžce choromyslnou.

Čís. 15051.

Ministerské nařízení z 18. září 1912 č. 191 ř. z. není v rozporu ani s čl. 6 státního základního zákona č. 142/1867 ř. z. ani s § 108 ústavní listiny Čsl. republiky.

Osoby, jimž majitelé licence svěřili (nedovoleně propachtovali) provoz kinematografické licence, jest považovati za jejich zmocněnce.

Z objednávek filmů učiněných těmito osobami jsou zavázáni majitelé licence.

(Rozh. ze dne 18. března 1936, Rv I 1010/34.)

Žalující firma přednesla, že žalovaná, licenciátka kinematografické koncese, propachtovala koncesi Miloši H. a Josefu J., kteří ji dali do podpachtu Františku K. a Bohdanu A. Všechny závěrečné listy z objednávek filmů podepsal podpachtýř František K., který tím, poněvadž smlouvy o propachtování koncese jsou neplatny podle § 9 min. nař. čís. 191/12 ř. z., zavázal žalovanou, jež je povinna proto zaplatiti žalující zažalovaný obnos za půjčení (nájem) filmů k představení. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Dle § 9 ministerského nařízení ze dne 18. září 1912 čís. 191 ř. zák. jest pronájem i přenechání provozu biografické licence i za část na zisku jiné osobě zakázáno, tedy takové právní jednání nicotné, to týká se i podpachtu (§ 879 obč. zák.). Jelikož žalovaná trpěla, aby osoby jiné provozovali biografickou licenci, zůstává přes to na venek zavázána z provozu biografu a náleží jí se vypořádati s osobami, jimž provoz propachtovala, když tyto nezaplatily objednané filmy. Vzhledem k tomu, že propachtování biografické licence jest zakázáno, mohla žalobkyně právem předpokládati, že žalovaná provozuje podnik osobně, respektive svými oprávněnými zástupci, které nechala za sebe jednatí a uzávěrky pod označením biografu znamenati, takže tu mlčky dávala svůj souhlas proti třetím osobám dle § 863 obč. zák. na jevo, ponechávajíc žalobkyni v omylu o pravé osobě objednatelově (§ 873 obč. zák.). Poněvadž licenční oprávnění a z něho vyplývající práva a závazky i rázu veřejnoprávního jsou nedělitelny, nutno z protizákonného přenechání provozu vyplývající i soukromoprávní závazky pokládati za nedělitelné, mimo to přichází u žalované v úvahu, že ona jako jednající licenciátka uzavřela onen protizákonný pronájem. Nepostarala-li se žalovaná aspoň o to, aby způsobem veškerou pochybnost vylučujícím žalobkyni včas vyrozuměla o pravém stavu věci s tím, že odmítá zodpovědnost za objednávky pachtýřů, resp. podpachtýřů, i za jich jednání, musí nésti důsledek toho.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Ministerské nařízení ze dne 18. září 1912 čís. 191 ř. z. se zakládá na dvorském dekretu ze dne 6. ledna 1836 Sb. zák. politických čís. 5, jenž má moc zákona a jest tudíž zákonnou normou. Tento dvorský dekret se týká ovšem především podniků kočujících, avšak — jak lze seznati ze všeobecného znění čís. 2 — platí také pro podniky se stálým sídlem. Nutno proto považovati uvedené ministerské nařízení, jehož předpisy se staly podle zák. čís. 11/18 Sb. z. a n. součástí právního řádu Československé republiky, za zákonnou normu, jež není v rozporu ani s čl. 6 státního základního zákona čís. 142/1867 ř. z. ani s § 108 ústavní listiny Čsl. republiky, neboť oba ovšem obsahují ustanovení, že každý státní občan může vykonávati výdělkovou činnost, avšak to pouze v mezích všeobecných právních ustanovení. Poněvadž dle § 9 cit. min. nařízení jest propachtování kinematografické licence zapovězeno, nutno přisvěd-

čiti právnímu názoru odvolacího soudu, že smlouva, kterou žalovaný spolek propachtoval svoji kinematografickou licenci, jest nicotná dle § 879 obč. zák. (srov. rozh. Sb. n. s. čís. 6131, 12705 a 13846). Je-li však pachtovní smlouva nicotná, nutno považovati osoby, kterým majitelé licence svěřili provoz kinematografické licence, za zmocněnce majitele licence, kteří ovšem byli i oprávněni objednávat pro kino filmy v rámci jeho podniku, neboť bez filmů onen provoz vůbec není myslitelný, a je dovolatel zavázán z příslušných objednávek filmů, při čemž nesejde na tom, zdali osoby, jimž kinematografická licence byla propachtována, učinily objednávku osobně neb prostřednictvím třetích osob (podpachtýřů). Nesejde ani na tom, že neobehrané filmy nebyly dovolateli, pokud se týče jeho zástupců skutečně odevzdány, nýbrž stačí, že jim byly dány k dispozici. Jde o solidární závazek obou majitelů kinematografické licence, neboť vzájemné plnění žalobkynino jest podle povahy věci nedělitelné, a v takovém případě sluší smlouvě podle pravidel poctivých styků (§ 914 obč. zák.) rozuměti tak, že nedělitelnému plnění na straně jedné má odpovídati i nedělitelné plnění na straně druhé, pokud opak nebyl ujednán.

Čís. 15052.

I když se dědic vzdá opravných prostředků proti odevzdací listině, jest pozůstalost pravoplatně odevzdána teprve doručením odevzdací listiny. Před tímto doručením lze žalovati pozůstalost zastoupenou dědicem bezvýminečně se přihlásivším.

(Rozh. ze dne 19. března 1936, R I 1396/35.)

Prv ý s o u d zamítl žalobu podanou žalující obcí na pozůstalost po Vítu Š. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek prvního soudu i s řízením mu předcházejícím pro zmatečnost a žalobu odmítl. D ů v o d y: V protokole o projednání pozůstalosti je uvedeno, že se zůstavitelovo jmění odevzdává pozůstalé manželce Marii Š. a že dědička prohlásila, že se předem vzdává opravných prostředků proti odevzdací listině. Odevzdací listina byla Marii Š. doručena 25. září 1933. Podle toho v době podání žaloby v této právní rozepři, to jest 2. září 1933 a v době doručení žaloby, to jest 21. listopadu 1933 již žalovaná »pozůstalost po Vítu Š.« jako právnická osoba neexistovala. Podle § 547 obč. zák. se na pozůstalost pouze před tím, než ji dědic přijal, hledí tak, jako kdyby ještě byla državou zemřelého, ale dědic, jakmile dědictví přijal, představuje se zřetelem k němu zůstavitele. Od této doby nebyla již pozůstalost jako taková schopna vcházeti v platné závazky (§§ 865—869 obč. zák.) a nebyla podle § 1 c. ř. s. způsobilou před soudem jednati. K toinuto nedostatku procesní způsobilosti jest podle § 6 c. ř. s. hleděti z úřední povinnosti v každém období rozepře. Ježto podle povahy věci nemůže býti tento nedostatek v přítomném případě podle § 6 odst. 2 c. ř. s. odstraněn, byl podle § 7 c. ř. s. odvolací soud povinen vyřknouti